

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. gegužės 26 d. Nr. 21RE3-106 (AG3-65/25-2025)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vaidos Jokubauskaitės (pranešėja), Danutės Kulikauskienės (posėdžio pirmininkė) ir Ramintos Ramanauskienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y., liudytojai Y. Y., atsakovės Šiaulių rajono savivaldybės administracijos atstovei N. B.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo skundą atsakovei Šiaulių rajono savivaldybės administracijai dėl veiksmų teisėtumo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas X. Y. (toliau – ir pareiškėjas) 2025 m. balandžio 9 d. Komisijai pateikė skundą „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės veiksmų, susijusių su gyvenamosios vietos patikra 2025-03-10“ (patikslintas 2025 m. balandžio 19 d., toliau – skundas), kuriuo prašo „1. Pripažinti, kad Šiaulių rajono savivaldybės administracijos 2025-03-10 veiksmas – atvykimas į mano gyvenamąją vietą be oficialaus pranešimo, pažeidžiant mano ir mano vaikų privatumą – buvo neteisėtas. 2. Panaikinti šį administracinį veiksma kaip neteisėtą, nes jis nebuvo pagrįstas nei individualiu aktu, nei objektyviais įrodymais.“ Skundžiama institucija – Šiaulių rajono savivaldybės administracija (toliau – atsakovė).

Skunde pareiškėjas nurodo, kad 2025 m. kovo 10 d. apie 9:30 val. į pareiškėjo kiemą atvyko Ginkūnų seniūnijos atstovė V. K. Akcentuoja, kad apie atvykimą nebuvo informuotas jokiais raštiškais pranešimais, SMS ar skambučiais. Pasak pareiškėjo, buvo bandyta telefonu susisiekti su jo žmona, tačiau ji negalėjo atsilipti. Teigia, kad vizito metu, nenurodžius teisinio pagrindo, buvo užduodami klausimai pareiškėjo vaikui, po vizito žmona patyrė stiprų stresą, kreipėsi į gydytoją, jai buvo paskirtas medikamentinis gydymas. Nurodo, kad minėtas vizitas įvykęs X. X. prašymu, kuris, pareiškėjo vertinimu, neturėjo jokių motyvų ar įrodymų, nes buvo remtasi tik pridėtu Registrų centro išrašu.

Pareiškėjas nesutinka su atsakovės 2025 m. balandžio 7 d. atsakyme (Nr. SG-409(3.3Mr)) pateikta pozicija, kad jokia privaloma informavimo procedūra nebuvo taikyta, nes teisės aktai „to nereikalauja“. Vertina, kad buvo pažeistas „<...> Administracinių veiksmų skaidrumo principas – nebuvo jokio aiškaus administracinio sprendimo, t. y. veikta „žodžiu“ be įrodymų ar išankstinio įspėjimo“, administracinis veiksmas „nebuvo pagrįstas nei individualiu aktu, nei objektyviais įrodymais“. Skundą grindžia Lietuvos Respublikos Konstitucijos 22 straipsniu (pažeista teisė į privatumą ir šeimos neliečiamybę), VAI (Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, toliau – VAI) 3, 6, 8 straipsniais (pažeistas informavimo ir proporcingumo principas), BDAR (2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama

Direktyva 95/46/EB, toliau – BDAR) 5 straipsniu ir Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos įstatymu (pažeistos vaikų asmens duomenų apsaugos taisyklės).

Atsakovė atsiliepiamu nesutinka su pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepiame nurodo, kad 2025 m. kovo 3 d. Metrikacijos ir gyvenamosios vietos deklaravimo informacinėje sistemoje buvo gautas X. X. prašymas Nr. (2025-42368-PRK)-2E (toliau – Prašymas), kuriuo prašoma panaikinti jai priklausančioje gyvenamojoje patalpoje, adresu [duomenys neskelbtini], gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis prašyme nurodytiems asmenims: X. Y., Y. Y., [duomenys neskelbtini], [duomenys neskelbtini] ir [duomenys neskelbtini].

Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Ginkūnų seniūnijos (toliau – Ginkūnų seniūnija) 2025 m. kovo 10 d. sprendimu Nr. S(18)-6(9.10) „Dėl prašymo naikinti gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis atmetimo“ Prašymas atmestas, nes aukščiau nurodyti asmenys gyvena Prašyme nurodytu adresu.

Nurodoma, kad 2025 m. kovo 12 d. elektroniniu paštu buvo gautas pareiškėjo reikalavimas pateikti teisinį pagrindą dėl 2025 m. kovo 10 d. vizito į gyvenamąją vietą. 2025 m. kovo 13 d. raštu Nr. S(18)-7(1.5E) pareiškėjui pateiktas Ginkūnų seniūnijos atsakymas, kuriame nurodytos aplinkybės ir teisinis pagrindas dėl vykdytos patikros.

2025 m. kovo 13 d. elektroniniu paštu gautas pakartotinis pareiškėjo skundas, kurį Administracijos direktoriaus sudaryta komisija išnaginėjo, parengė išvadą ir jos pagrindu 2025 m. balandžio 7 d. pareiškėjui buvo išsiųstas raštas Nr. SG-409(3.3 Mr).

Atsakovė pažymi, kad Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo (toliau – Deklaravimo įstatymas) 8 straipsnio 3 dalies 6 punkte reglamentuota, jog deklaravimo įstaiga deklaravimo duomenis panaikina, kai patalpos ar pastato savininkas (bendraturtis) deklaravimo įstaigai pateikia prašymą panaikinti jam priklausančioje patalpoje ar pastate savo gyvenamąją vietą deklaravusio asmens pateiktus neteisingus deklaravimo duomenis ar gyvenamąją vietą deklaravusio ir ją pakeitusio (išvykusio) asmens deklaravimo duomenis.

Nurodo, kad Gyvenamosios vietos deklaravimo taisyklių, patvirtintų valstybės įmonės Registrų centro generalinio direktoriaus 2018 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-24 „Dėl Gyvenamosios vietos deklaravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Deklaravimo taisyklės), 78 punktu, gavęs patalpos savininko (bendraturčio) prašymą panaikinti negyvenančių asmenų deklaravimo duomenis (Deklaravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 6 punktas), prieš priimdamas sprendimą, deklaravimo įstaigos vadovas ar jo pareigas vykdančias deklaravimo įstaigos darbuotojas privalo patikrinti, ar nurodytas asmuo (asmens) nurodytu adresu tikrai negyvena. Atsakovė akcentuoja, kad nei Deklaravimo įstatymas, nei Deklaravimo taisyklės nereglamentuoja ir nedetalizuoja atskiro proceso dėl privalomo patikrinimo, ar nurodytas asmuo (asmens) nurodytu adresu tikrai negyvena.

Teigia, kad atsižvelgiant į minėtą Deklaravimo taisyklių 78 punkte reglamentuotą imperatyvią nuostatą, Ginkūnų seniūnijos darbuotoja, atliekanti deklaravimo įstaigos vadovo pareigas, privalėjo patikrinti, ar Prašyme nurodyti asmenys tikrai negyvena minėtu adresu. Tvirtina, kad tiek iš skundo Komisijai, tiek ir iš skundų atsakovei turinio aišku, kad prieš fiziškai vykstant į Prašyme nurodytą vietą buvo mėginta susisiekti telefonu su vienu iš asmenų, kurių deklaravimo duomenis buvo prašoma panaikinti. Nurodo, kad prie skundo pridėti duomenys patvirtinta, kad į skambučius nebuvo atsakyta, todėl buvo nuspręsta vykti į pareiškėjo gyvenamąją vietą tam, kad būtų įsitikinta, jog minėtu adresu (ne)gyvena pareiškėjas ir kiti nurodyti asmenys.

Atsakovės teigimu, toks sprendimas negali būti laikomas neteisėtu, nes Deklaravimo taisyklėse imperatyviai nustatyta, kad prieš priimant sprendimą pakeisti deklaravimo duomenis privaloma patikrinti, ar nurodytas asmuo (asmens) nurodytu adresu tikrai negyvena. Teigia, kad registruotos užklauskos siuntimas neužtikrintų tinkamo įsitikinimo, ar asmenys nurodytu adresu gyvena, be to, nepagrįstai užtęstų prašymo dėl deklaravimo duomenų pakeitimo nagrinėjimą ir galimai būtų pažeisti VAĮ nustatyti prašymų nagrinėjimo terminai.

Atsakovė taip pat pažymi, jog įsitikinimas, kad asmenys, nurodyti prašyme dėl deklaravimo duomenų pakeitimo, tikrai negyvena toje gyvenamojoje vietoje, yra tik sudėtinis prašymo dėl deklaravimo duomenų patikslinimo etapas, o ne atskiro administracinio sprendimo priėmimas. Ginkūnų seniūnijos darbuotojos veiksmai nesukūrė pareiškėjui nei naujų teisių, nei pareigų.

Dėl pareiškėjo skundo argumento, kad buvo pažeista jo ir jo šeimos teisė į privatų gyvenimą, atsakovė pateikia teismų išaiškinimus dėl asmens privataus gyvenimo srities turinio, taip pat Lietuvos Aukščiausiojo teismo praktiką (2001 m. spalio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-1024/2001). Tvirtina, kad atsakovės atliktas veiksmas – patikrinimas, ar nagrinėjamame prašyme nurodyti asmenys (ne)gyvena prašyme nurodytu adresu, nepažeidė jokių asmens privataus gyvenimo aspektų. Atliekant veiksmą nebuvo renkami duomenys apie asmenis daugiau nei tiek, kiek buvo būtina įsitikinant, ar tai yra asmenys, nurodyti Prašyme. Papildomai pažymi, kad Ginkūnų seniūnijos darbuotoja neprašė pateikti asmens dokumentų, kurie objektyviai patvirtintų nurodytas asmenų tapatybes, nors tokį veiksmą buvo galima atlikti vadovaujantis BDAR, kuriame nurodytos teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygos, t. y. BDAR 6 straipsnio *e* dalyje įtvirtinta, kad tvarkyti duomenis būtina siekiant atlikti užduotį, vykdomą viešojo intereso labui arba vykdant duomenų valdytojui pavestas viešosios valdžios funkcijas.

Atsakovė pažymi, kad bet kuri institucija, gavusi prašymą ar skundą, privalo kiekvienu atveju individualiai įvertinti teisės į administracinės paslaugos suteikimą bei kitų teisiųjų gėrių (asmens teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą bei asmens duomenų apsaugą) koliziją, nurodo, kad tuo tikslu svarbu išlaikyti balansą tarp administracinės paslaugos suteikimo ir asmens teisės į privatų gyvenimą bei asmens duomenų apsaugą nustatymo kriterijus.

Atsakovė vertina, kad atsakovė, vykdydama Deklaravimo taisyklėse nustatytą pareigą, rinko asmens duomenis tik tiek, kiek buvo būtina Prašymo išnagrinėjimui, balansas tarp administracinės paslaugos suteikimo ir asmenų teisės į privatų gyvenimo neliečiamumą bei asmens duomenų apsaugą buvo išlaikytas.

Dėl skunde nurodytų aplinkybių, kad po vizito sutriko žmonos sveikata, atsakovė nurodo, kad vien tik apsilankymo pas gydytojus faktas to nepatvirtina ir pažymi, kad iš pridėtų dokumentų matyti, jog pareiškėjo sutuoktinė lankėsi pas gydytoją planiniam vizitui, medikų išvadose nėra nurodyta, kad pacientė būtų išreiškusi nusiskundimus dėl patirto didelio streso. Mano, kad pareiškėjo skunde nurodyti argumentai neturėtų būti vertinami, nes jie nepagrindžia atsakovės veiksmų neteisėtumo.

Dėl kitų pareiškėjo skunde nurodytų prašymų (įpareigojimų, oficialaus atsiprašymo, įspėjimo) administracija nepasisako, nes tokie prašymai, anot atsakovės, yra pertekliniai ir nepagrįsti jokiais teisės aktais. Atsakovė vertina, kad atlikti veiksmai, siekiant patikrinti, ar Prašyme nurodyti asmenys (ne)gyvena nurodytu adresu, buvo teisėti.

Byla nutraukta.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Šiaulių rajono savivaldybės administracijos (minėta, atsakovė) Ginkūnų seniūnijos 2025 m. kovo 10 d. atlikto veiksmo – patikrinimo ar Prašyme nurodyti asmenys (ne)gyvena Prašyme nurodytu adresu – pripažinimo neteisėtu ir jo panaikinimo.

Byloje esančiais rašytiniais duomenimis nustatyta, kad 2025 m. kovo 3 d. Ginkūnų seniūnijoje buvo gautas Y. Y. prašymas panaikinti jai priklausančioje gyvenamojoje patalpoje, adresu [duomenys neskelbtini] (toliau – ginčo adresas), pareiškėjo ir jo šeimos narių gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis (minėta, Prašymas).

Ginkūnų seniūnijos seniūnės V. K. pasirašytas 2025 m. kovo 10 d. vietos apžiūros dokumentas Nr. V2(18)-1(9.10) patvirtina, jog apsilankymo ginčo adresu metu rasti asmenys, kurių gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis prašoma panaikinti, ir konstatuota, kad ginčo adresu jie gyvena nuolat. Ginkūnų seniūnijos 2025 m. kovo 10 d. sprendimu Nr. S(18)-6(9.10) „Dėl prašymo naikinti gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis atmetimo“ Prašymas buvo atmestas, nes Prašyme nurodyti asmenys ginčo adresu gyvena.

2025 m. kovo 12 d. pareiškėjas kreipėsi į Ginkūnų seniūnę reikalaudamas paaiškinti, koks buvo 2025 m. kovo 10 d. patikrinimo teisinis pagrindas; kas buvo patikrinimo iniciatorius ir kokia forma jis kreipėsi į savivaldybę; kodėl nebuvo išsiųstas oficialus raštiškas pranešimas apie patikrinimą; kodėl patikrinimo metu buvo klausiama vaiko vardo; kodėl nebuvo pateiktas oficialus savivaldybės sprendimas po patikrinimo; prašoma nurodyti, kokie numatyti tolimesni administraciniai veiksmai.

2025 m. kovo 13 d. raštu Nr. S(18)-7(1.5E) Ginkūnų seniūnija pateikė pareiškėjui atsakymą. Tą pačią dieną pareiškėjas kreipėsi dar kartą, prašydamas pakartotinai atsakyti į jo klausimus. Šiaulių

rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2025 m. kovo 19 įsakymu Nr. A-269 „Dėl komisijos sudarymo“ buvo sudaryta komisija, kuriai pavesta išnagrinėti pareiškėjo skundą. 2025 m. balandžio 4 d. ši komisija parengė išvadą Nr. KI-10(4.28E), kurios pagrindu 2025 m. balandžio 7 d. išsiųstas pareiškėjui atsakymas Nr. SG-409(3.3Mr) „Dėl informacijos pateikimo“. Pateiktų atsakovės atsakymų pareiškėjas neskundžia, prašo, kad būtų pripažintas ir panaikintas atsakovės 2025 m. kovo 10 d. atliktas ginčo adresu gyvenančių asmenų (ne)gyvenimo fakto patikrinimas.

Teisė ir pareiga suformuluoti skundo, pagal kurį iškeltą bylą išnagrinėjusi administracinių ginčų komisija priima vieną iš Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 20 straipsnyje numatytų sprendimų, pagrindą ir dalyką, pagal kuriuos apibrėžiamos bylos nagrinėjimo ribos, tenka pareiškėjui.

Asmeniui kreiptis į administracinę teisimą ar administracinių ginčų komisiją pakanka manymo, kad jo teisės ar įstatymų saugomi interesai yra pažeisti, t. y. pakanka subjektyvaus suvokimo apie jo teisių ir interesų pažeidimą. Tačiau nurodytos nuostatos taip pat reiškia, kad institucija, nagrinėdama administracines bylas, privalo nustatyti, kuo objektyviai pasireiškia pareiškėjo nurodytas pažeidimas, t. y. kiekvienu konkrečiu atveju nustatyti, ar asmuo, kuris kreipėsi dėl pažeistos teisės (intereso) gynimo, turi jo nurodytas teises (įstatymų saugomus interesus), ar šios teisės (interesai) objektyviai yra pažeistos asmens nurodytu būdu. Gali būti ginama tik objektyviai egzistuojanti subjektinė teisė, įgyta teisės akto pagrindu, o ne tariama teisė, pagrįsta vien asmens subjektyviu suvokimu.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas prašo Komisijos pripažinti atsakovės 2025 m. kovo 10 d. patikrinimą dėl Prašyme nurodytų asmenų (ne)gyvenimo patikrinimu ginčo adresu kaip neteisėtą ir jį panaikinti, nes vertina, kad buvo pažeista jo ir jo nepilnamečių vaikų teisė į privatumą, buvo neteisėtai renkami vaikų asmens duomenys, sutuoktinė patyrė stiprų stresą. Taigi, pareiškėjas skunde pareiškėtais (ir Komisijos posėdžio metu patvirtintais) reikalavimais, *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) prašo Komisijos pripažinti neteisėtu atskirą viešojo administravimo subjekto (atsakovės) veiksmą ir jį panaikinti.

Kaip matyti iš byloje esančios medžiagos, 2025 m. kovo 3 d. X. X. pateikė Prašymą panaikinti jai priklausančioje patalpoje gyvenamosios vietos deklaracijos duomenis nurodytiems asmenims. Deklaravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 6 punktu reglamentuota, kad deklaravimo įstaiga deklaravimo duomenis panaikina, kai patalpos ar pastato savininkas (bendraturtis) deklaravimo įstaigai pateikia prašymą panaikinti jam priklausančioje patalpoje ar pastate savo gyvenamąją vietą deklaravusio asmens pateiktus neteisingus deklaravimo duomenis ar gyvenamąją vietą deklaravusio ir ją pakeitusio (išvykusio) asmens deklaravimo duomenis. Vadovaujantis Deklaravimo taisyklių 78 punktu, gavęs patalpos savininko (bendraturčio) prašymą panaikinti negyvenančių asmenų deklaravimo duomenis (Deklaravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 6 punktas), prieš priimdamas sprendimą deklaravimo įstaigos vadovas ar jo pareigas vykdantis deklaravimo įstaigos darbuotojas privalo patikrinti, ar nurodytas asmuo (asmenys) nurodytu adresu tikrai negyvena. Atsižvelgiant į nurodytą reglamentavimą, Ginkūnų seniūnijos darbuotoja privalėjo patikrinti, ar Prašyme nurodyti asmenys (ne)gyvena, ir priimti administracinį sprendimą dėl pateikto Prašymo. Fakto patikrinimas, kad Prašyme dėl deklaravimo duomenų pakeitimo nurodyti asmenys tikrai (ne)gyvena toje gyvenamojoje vietoje, yra sudėtinis prašymo dėl deklaravimo duomenų patikslinimo etapas.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT), kurio formuojama praktika vadovaujama ir administracinių ginčų komisijos savo veikloje, pateikti išaiškinimai (*žr., pvz., LVAT 2015 m. birželio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-226-143/2015, LVAT 2022 m. rugpjūčio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-545-525/2022*), kad reikalavimas tam tikrus aktus (veiksnius) pripažinti neteisėtais yra susijęs su faktinių aplinkybių konstatavimu ir negali būti laikomas savarankišku materialiuoju skundo reikalavimu. Argumentai, kad tam tikras aktas (veiksmas) yra neteisėtas, paprastai gali būti tik kitų materialijų reikalavimų, pavyzdžiui, panaikinti tą aktą arba priteisti žalos atlyginimą, pagrindū. Akto (veiksno) pripažinimas neteisėtu paprastai pats savaime neturi įtakos tokio akto galiojimui (jo nepanaikina). Tam tikrų faktų pripažinimas pats savaime nesukeltų pareiškėjui jokių teisinių pasekmių, jis gali būti tik motyvas, argumentas teismui (*ir administracinių ginčų komisijai*) priimant sprendimą tenkinti jo skundą. Skundo reikalavimas turi būti toks, kuriuo remiantis priimtas teismo sprendimas sukeltų tam tikras teises pasekmes kitai bylos šaliai, kad nekiltų abejonių dėl galimybės jį įvykdyti, t. y. pašalinti padarytą teisės ar teisėtų

interesų pažeidimą, įpareigoti atsakovą įvykdyti konkrečius veiksmus ir panašiai. Administracinių teismų kompetencijai (ir administracinių ginčų komisijai) nepriskirtinas skundų (prašymų, pareiškimų) nagrinėjimas, kuriais siekiama ne pažeistų teisių (interesų) apgynimo, o tik tam tikrą juridinę reikšmę turinčių aplinkybių ar faktų (pvz. dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų pripažinimo neteisėtais) konstatavimo (žr., pvz., LVAT 2021 m. lapkričio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-651-1062/2021, LVAT 2024 m. sausio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1213-520/2024).

Nagrinėjamu atveju pareiškėjo keliamo ginčo objekto (atsakovės konkretaus veiksmo teisinio vertinimo) teisėtumo kontrolė pagal pareiškėjo paduotą skundą administracinių ginčų komisijoje yra negalima, todėl administracinė byla nutrauktina kaip nepriskirtina administracinių ginčų komisijos kompetencijai. Pažymėtina, kad nagrinėjama administracinė byla pagal pareiškėjo reikalavimus nutrauktina pripažįstant, jog pareiškėjo siekiamas teisinis rezultatas administracinių ginčų komisijoje negali būti pasiektas tokiu būdu, kokio pareiškėjas prašo skunde pareikštais reikalavimais, t. y. sprendžiant dėl atsakovės veiksmo pripažinimo neteisėtu.

Pagal bendrą taisyklę administracinis teismas (šiuo atveju Komisija) skundo priėmimo stadijoje negali vertinti, ar asmens teisės iš tikrųjų yra pažeistos, ir negali atsisakyti priimti skundą, konstatavęs, jog asmens teisės nėra pažeistos. Išimtys iš šio bendro principo gali būti siejamos su tam tikrais akivaizdumo kriterijais, kai skundo priėmimo stadijoje nekyla jokia pagrįsta abejonė, kad skundo dalykas nepriskirtinas administracinių teismų kompetencijai. Tačiau tokie išimtiniai atvejai turi būti ypač argumentuotai nurodomi (žr., pvz., LVAT 2016 m. balandžio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-410-438/2016, 2016 m. gruodžio 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-738-143/2016). Skundo (prašymo) priėmimo stadijoje vertinama tik formali skundo (prašymo) atitiktis reikalavimams, kuriuos tokiems procesiniams dokumentams nustato Administracinių bylų teisenos įstatymas (toliau – ABTĮ) ir nėra sprendžiama dėl pareikštų reikalavimų pagrįstumo ir teisėtumo (žr., pvz., LVAT 2010 m. rugsėjo 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁸²²-460/2010). Skundo priėmimo stadijoje nėra sprendžiama dėl materialiosios teisės ar įstatymų saugomų interesų turėjimo, t. y. negalima atsisakyti priimti skundo dėl materialiojo teisinio pobūdžio motyvų. Materialiojo teisinio pobūdžio aplinkybės, susijusios su pareiškėjo teise į reikalavimo patenkinimą, turi būti analizuojamos bylos nagrinėjimo iš esmės metu. Jei bylos nagrinėjimo metu nustatoma, kad besikreipęs teisminės gynybos asmuo neturėjo materialiosios reikalavimo teisės arba tokia teisė išnyko, ši aplinkybė yra reikšminga teismui priimant byloje atitinkamą procesinį sprendimą dėl bylos baigties (žr., pvz., LVAT 2011 m. rugsėjo 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS¹⁴⁶-321/2011).

Nagrinėjamu atveju, sprendžiant pareiškėjo paduoto skundo priėmimo nagrinėti Komisijoje klausimą, buvo vadovaujama bendroju principu ir vertinama tik formali skundo atitiktis IAGNTĮ nustatytiems reikalavimams. Šiuo atveju Komisija, priimdama skundą, nevertino pareiškėjo pateiktų reikalavimų pagrįstumo ir teisėtumo, todėl tik priėmus pareiškėjo skundą, įvertinus bylos duomenis, pareiškėjui Komisijos posėdyje patvirtinus skunde nurodytus reikalavimus, Komisija sprendžia, kad nurodyti reikalavimai yra nenagrinėtini ABTĮ ir IAGNTĮ nustatyta tvarka.

Komisija, įvertinusi ginčo dalyką bei pagrindą, byloje nustatytas aplinkybes, vadovaudamasi tuo, jog Komisijai nėra priskirta nagrinėti administracinių ginčų, kai siekiama ne pažeistų teisių (interesų) apgynimo, o tik tam tikrą juridinę reikšmę turinčių aplinkybių ar faktų konstatavimo, sprendžia, kad byla nutrauktina IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu. Ginčo nagrinėjimas iš esmės Komisijoje reikštų jos veikimą *ultra vires* (viršijant įgaliojimus), kas savaime būtų pagrindas Komisijos sprendimą panaikinti.

Pareiškėjui išaiškinta, kad 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (minėta, BDAR) įtvirtintos asmens duomenų ir privatumo apsaugos srities žmogaus teisės. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (suvestinė redakcija nuo 2025 m. sausio 1 d.) 11 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad BDAR nustatytas priežiūros institucijos užduotis atlieka Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, o to paties įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad Priežiūros institucija (t. y. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija) nagrinėja skundus dėl BDAR, kitų tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės

aktų, šio įstatymo ir kitų įstatymų, reglamentuojančių asmens duomenų ir (ar) privatumo apsaugą, pažeidimų šių teisės aktų ir priežiūros institucijos nustatyta tvarka. Jeigu pareiškėjas mano, kad buvo pažeistas jo ir jo nepilnamečių vaikų privatumas, savo teises gali ginti kreipdamasis į bendrosios kompetencijos teismą Lietuvos Respublikos civilinio proceso tvarka.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

bylą pagal pareiškėjo X. Y. skundą nutraukti, kaip nepriskirtiną administracinių ginčų komisijos kompetencijai.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Danutė Kulikauskienė

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Raminta Ramanauskienė